

Nr 13.

Av herrar **Magnusson** i Skövde och **Norman**, om skrivelse till
Kungl. Maj:t angående fördelningen av böter enligt vissa
av kristiden föranledda författningar.

De genom kristiden uppkomna svårigheterna ha nödgat statsmakterna att utfärda ett stort antal i den enskildes fria förfogande skarpt ingripande regleringsåtgärder och har för överträdelse av hithörande förordningar i allmänhet stadgats mycket höga böter upp till 10,000 kronor, varav en betydande del tillfaller åklagaren, efter förordningen nr 835 1917 en tredjedel, dock högst 500 kronor och det övriga livsmedelsnämnderna och statsverket.

Utan att här ingå på frågan om dessa regleringsåtgärders nödvändighet eller anpassning efter förefintliga förhållanden och utan att förneka nödvändigheten att med ett visst eftertryck tillse att förordningarna efterlevas och att överträdelser därav bestraffas, kan man dock med skäl resa befogade invändningar mot åklagarens bötesandelar i förevarande fall. Som bekant har riksdagen förlidet år i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalat sig för borttagande av alla åklagarens bötesandelar; och när skäl förelegat för sådant uttalande beträffande böter, som utdömas för överträdelse av sedan länge gällande och av allmänna rättsmedvetandet erkända förordningar, vilka därjämte icke på sätt som kristidsförordningarna ingripa i den enskildes fria förfogande, måste betänkligheterna mot åklagarens bötesandelar i sistberörda fall vara vida starkare och skälen däremot än mera vägande, särskilt som dessa förordningars rättvisa och nödvändighet icke ännu blivit tillfullo uppfattade och än mindre erkända.

Givetvis måste det därför på många håll väcka en djup och beklaglig misstämning mot åklagaren och i viss mån mot ordningsmakten i gemen,

när åtal sker för relativt obetydliga överträdelser eller underlåtenheter gentemot de mångfaldiga kristidsbestämmelserna; och misstämningen minskas ingalunda därav, att den åtalade och en stor del av den allmänhet, som får kännedom om åtalet, föranledes att, med anledning av de höga bötesandelarna, med rätt eller orätt misstänka åtalet vara tillkommet av »bötes-hunger».

Aklagaren utgör ju som bekant på landet den snart sagt ende polis-mannen, hos vilken den lojala allmänheten vill vänta hjälp och skydd; och i allmänhet råder också gott förhållande mellan honom och allmänheten. Detta löper dock fara att rubbas eller rentav försvinna, därest bötesandelar i här berörda fall alltjämt skola tillfalla åklagaren. Hans tjänsteplikt bör bjuda honom att, oavsett bötesandelarna, beivra överträdelser av här berörda slag, men om denna beivran sker utan att han därav tillföres personlig vinning, måste allmänhetens uppfattning om hans tjänsten bli en helt annan och gynnsammare än eljest blir fallet. Ersättning till åklagaren för hans kostnader med åtals anställande bör i stället utgå av statsmedel.

På grund av det anförda tillåta vi oss därför hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att det täcktes Kungl. Maj:t snarast förordna, att bötesbelopp, som utdömas på grund av förordningar, som Kungl. Maj:t utfärdat eller kommer att utfärda för reglering av genom kristiden uppkomna förhållanden, såsom ransonerings- och övriga reglerings- och beslagsbestämmelser, skola i sin helhet tillfalla statsverket och livsmedelsnämnderna.

Stockholm den 19 januari 1918.

Karl Magnusson

i Skövde.

David Norman.